

Sledování, měření a hodnocení dýchání a tělesné teploty

Dýchání

Účel diagnostiky

- Zjištění informací o zdravotním stavu pacienta a jeho posouzení
- Incidence poruch dýchání
- Výskyt patologických hodnot funkce
- Prevence výskytu dalších onemocnění

Rozeznáváme dýchání hrudní (žeburní) a břišní (brániční). Respiraci tvoří inspirium a expirium. Hyperventilace – hlukové a rychlé dýchání, hypoventilace – dýchání povrchní. Nezbytná správná činnost ovládání mozkových center, činnost nervů a dýchacích svalů. Normální dýchání – eupnoe.

Faktory ovlivňující dýchání

- Věk (ve vyšším věku klesá dechová funkce)
- Tělesná aktivita
- Stres
- Strach
- Nadměrná výška
- Léky (opiáty snižují)
- Kouření
- Plicní onemocnění
- Nemoci srdce

Hodnocení dýchání

- Dechová funkce – novorozenec 40–60/min, dospělý 16–18; eupnoe, tachypnoe, bradypnoe, apnoe = zástava dýchání.
- Hloubka dýchání – prohloubené dýchání = hyperpnoe, mělké dýchání = hypopnoe (hypoventilace).
- Pravidelnost dýchání
- Charakter dýchání – týká se námahy, kterou člověk vynakládá, hodnocení zvukových fenoménů, dušnost (dyspnoe) – namáhavé dýchání, pacient nemá dostatek vzduchu

Sledování, měření a záznam závisí na celkovém stavu pacienta – měl by být v klidu Uložíme nemocného do vhodné polohy vleže nebo vsedě, pozorujeme polohu – poradí nám. Sledujeme specifické pohyby hrudníku (žeburní dýchání). Dechovou frekvenci měříme pohledem na nemocného nebo přiložením ruky na hrudník. Sledujeme dýchací pohyby po celou minutu. Sledujeme případné dechové fenomény. Měříme pomocí hodinek a předstíráme, že měříme tlak.

Tělesná teplota

Faktory ovlivňující tělesnou teplotu

- Denní doba
- Tělesná aktivita
- Bazální metabolismus
- Zvýšená svalová aktivita
- Zvýšená teplota tělových buněk
- Hormony štítné žlázy, nadledvinek
- Psychické procesy
- Věk

Regulace

Senzory na povrchu těla a v těle:

- Hypothalamus (regulátor vnitřní teploty těla)
- Efektorový systém (vasodilatace, vazokonstrikce, pocení, třesavka)

Metody měření

- Axilární – v podpaží
- Orální – v ústech (+0,3 °C)
- Rektální – v konečníku (+0,5 °C)

- Vaginální – v pochvě (tzv. Bazální)
- V uchu
- Na kůži

Druhy teploměrů

- Skleněné (maximální, rychloběžné)
- Chemické – na jedno použití
- Digitální
- Ušní – využívají principu odrazu infračerveného světla
- Jícnový teploměr
- Teploměr na močovém katétru

Hodnoty

- Subfebrilie – zvýšená teplota (37 – 38 °C)
- Febris – horečka (38 – 40 °C)
- Hyperpyrexie – teplota nad 40 °C
- Hypotermie – teplota pod 35,5 °C

Typy horeček

- Febris continua – setrvalá horečka
- Febris remittens – opadávající horečka
- Febris intermittens – střídavá horečka
- Febris septica – septická horečka
- Febris reccurens – návratná horečka
- Febris undulans – vlnivá horečka
- Febris bifasica – dvouvlnná horečka

Pokles

- Lytický – pozvolný
- Kritický - prudký

Odkazy

Související články

Externí odkazy

Převzato z

- Jan Štěch: Vypracované otázky z ošetrovatelství (CC BY)

Použitá literatura

Reference